

ІНДИКАТОРИ ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРА АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Дослідження довело, що в підприємствах роздрібної торгівлі простежується реактивний напрям реалізації антикризової стратегії, яка реалізується в основному оперативними процесами формування людського фактора. Проте для підприємства, що планує здійснювати активну антикризову стратегію, завжди існує проблема надвисокого ризику в умовах відсутності достовірної інформації про майбутні зміни оточення і відповідно спрямування витрат не в ті сфери діяльності. Якщо перевага віддається короткостроковим економічним показникам зростання і рентабельності, то тим самим підриваються довгострокові можливості забезпечення антикризової стійкості. Отже, виникає суперечність між стратегічними орієнтирами підприємства роздрібної торгівлі, тобто між прагненням продуктивно (прибутково) працювати в короткостроковому періоді та активно захищати позиції підприємства у довгостроковій перспективі. Тому актуальним є підготовка фахівців, що володіють методичними інструментами формування людського фактора на підприємствах.

Індикатори процесів формування людського фактора антикризового управління – це показники, що характеризують значущий вплив підприємства на оточення. В межах основної концепції дослідження доцільним є виокремлення індикаторів формування людських ресурсів, людського потенціалу, людського капіталу, людського розвитку (табл.).

Визначення індикаторів формування людського фактора є науково-обґрунтованим підґрунтям для створення системно-інформаційної підоснови трансформації підходів для антикризового управління на підприємствах роздрібної торгівлі й може ураховуватися під час викладання теоретичних і практичних аспектів дисципліни «Антикризове управління».

Таблиця – Індикатори формування людського фактора антикризового управління підприємства

Група індикаторів формування	Складові групи	Характеристика індикаторів (проактивна антикризова стратегія)		Характеристика індикаторів (реактивної антикризова стратегія)	
		Компонент	Характеристика компонентів	Компонент	Характеристика компонентів
1	2	3	4	5	6
людських ресурсів	Рух та ефективність використання персоналу	Дії, що спрямовані на формування необхідних якостей та компетенцій персоналу з розробки та забезпечення реалізації стратегічних цілей	Комплектація та адаптація кадрів	Дії, що спрямовані на поточне управління людськими ресурсами підприємства.	Формування антикризової команди, атестація та оцінка персоналу, перетворення організаційної культури
людського потенціалу	Стан та ефективність навчання й розвитку персоналу	Формування необхідних можливостей працівників щодо удосконалення діяльності підприємства та впровадження антикризових заходів	Соціальне партнерство, регулювання трудової активності персоналу, організація удосконалення та оновлення працівників	Формування необхідних можливостей працівників щодо удосконалення діяльності підприємства та впровадження антикризових заходів.	Скорочення та оновлення персоналу, жорсткий контроль за використанням робочого часу, перепрофілювання та оновлення робочих місць

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6
людського капіталу	Оплата праці, соціального пакету та навчання персоналу в програмах розвитку	Процес створення продуктивних здібностей людини за допомогою інвестицій у конкретні процеси її життєдіяльності.	Мотивація та стимулювання розвитку персоналу, оплата праці	Процес створення продуктивних здібностей людини за допомогою інформації в досвід роботи в нових умовах.	Жорстке дотримання дисципліни оплата праці, контроль за трудовою активністю
людського розвитку	Розвиток персоналу	Розширення та оновлення знань; доступ до засобів існування, що забезпечують гідний рівень довгого й здорового життя	Професійний розвиток, розвиток кар'єри, управління конфліктами розвитку підприємства	Розширення та оновлення знань; мотивація подолання кризи підприємства без чого не можливо забезпечити гідний рівень життя в майбутньому	Управління конфліктами, що виникають в умовах дефіциту ресурсів та/або скорочення діяльності